

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimus. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų kalbų ir vertimo politikoje [Nuoroda].

Sprendimas dėl to, kaip Europos Komisija stebi ir užtikrina Kroatijos valdžios institucijų pagarbą pagrindinėms teisėms vykdamas ES lėšomis remiamas sienų valdymo operacijas (byla 1598/2020/VS)

Sprendimas

Byla 1598/2020/VS - Atidaryta 06/11/2020 - Sprendimas 22/02/2022 - Atitinkama institucija Europos Komisija (Tolesnis tyrimas nėra pateisinamas) |

Byla buvo susijusi su tuo, kaip Europos Komisija stebi ir užtikrina Kroatijos valdžios institucijų pagarbą pagrindinėms teisėms vykdamas ES lėšomis remiamas sienų valdymo operacijas. Atliekant tyrimą buvo nagrinėjama, ar, atsižvelgiant į Komisijos prisiimtą įsipareigojimą, Kroatijai išmokėta pagalba ekstremaliosios situacijos atveju buvo susijusi su stebėsenos mechanizmo sukūrimu siekiant užtikrinti, kad sienų valdymo priemonės visapusiškai atitiktų pagrindines teises ir ES prieglobsčio teisės aktus.

Ombudsmenas nustatė, kad Komisija sukėlė painiavą dėl to, kaip ji pranešė apie stebėsenos mechanizmą, susijusį su pagalba ekstremaliosios situacijos atveju. Be to, nors sienų kontrolės veiklos finansavimas buvo teikiamas nuo 2018 m., taip pat tik 2021 m. vasarą buvo sukurtas nepriklausomas stebėsenos mechanizmas pagrindinių teisių apsaugai prižiūrėti. Tai buvo apgailėstas.

Užbaigdamas tyrimą ombudsmenė paragino Komisiją visapusiškai stebėti, ar mechanizmas iš tiesų yra nepriklausomas ir veiksmingas užtikrinant, kad būtų laikomasi pagrindinių teisių ir ES teisės. Ombudsmenė pasiūlė patobulinti Komisijos komunikatą dėl stebėsenos mechanizmo. Ombudsmenė taip pat paragino Komisiją imtis aktyvaus vaidmens taikant stebėsenos mechanizmą ir reikalauti, kad Kroatijos valdžios institucijos pateiktų konkrečią ir patikrinamą informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant iširti pranešimus apie kolektyvinį išsiuntimą ir netinkamą elgesį su migrantais ir prieglobsčio prašytojais. Galiausiai Ombudsmenas paprašė Komisijos per vienerius metus informuoti ją apie veiksmus, kurių ji ėmėsi siekdama sustiprinti pagrindinių teisių laikymąsi vykdamas pasienio operacijas, kurioms skiriamos ES lėšos.

Skundo aplinkybės

1. Nuo 2018 m. Europos Komisija dėl padidėjusio migracijos spaudimo Kroatijai teikia skubią pagalbą sienų kontrolės veiklai remti [1] Dotacijos iš Vidaus saugumo fondo sienų ir vizų fondo ir Išorės sienų finansinės paramos priemonės [2] buvo skirtos Kroatijos vidaus reikalų ministerijai projektams vykdyti, kurių sąlygos buvo nustatytos atitinkamuose dotacijų susitarimuose. Tuo metu Komisija viešai pareiškė, kad skubiam finansavimui bus taikomas „stebėsenos mechanizmas“ [3] .

2. Tuo pačiu laikotarpiu žmogaus teisių institucijos ir kitos organizacijos pranešė apie kolektyvinį išsiuntimą ir priverstinį deportavimą prie Kroatijos sienos, taip pat apie atsisakymą pasinaudoti prieglobsčio procedūromis ir smurtą, prievartą ar netinkamą elgesį su žmonėmis, bandančiais patekti į Kroatiją [4] .

3. 2020 m. rugsėjo 20 d. Europos ombudsmenas gavo organizacijos „Amnesty International“ skundą prieš Komisiją. Ji išreiškė susirūpinimą dėl to, kad Komisija neatsižvelgė į nuolatinius Kroatijos valdžios institucijų įtarimus dėl sunkių žmogaus teisių pažeidimų vykdančių sienų valdymo operacijas, dėl kurių Kroatija gavo ES lėšų.

Tyrimas

4. Ombudsmenas pradėjo tyrimą, kad nustatytų, ar buvo sukurtas stebėsenos mechanizmas, ir išnagrinėtų Komisijos vaidmenį jį prižiūrint.

5. **Tyrimo** metu Ombudsmenas gavo Komisijos atsakymą [5] dėl skundo ir papildomų klausimų, kuriuos ji uždavė [6] Vėliau ombudsmenas gavo skundo pateikėjo pastabas dėl Komisijos atsakymo. Ombudsmenas taip pat paprašė Kroatijos ombudsmeno tarnybos pateikti informaciją. Ombudsmeno tyrimo grupė taip pat susitiko su Komisijos atstovais [7] .

Ombudsmenui pateikti argumentai

Skundo pateikėjo argumentai

6. Skundo pateikėjui susirūpinimą kėlė tai, kad Komisija neužtikrino, kad Kroatijai skirtos ES lėšos sienų valdymui būtų naudojamos laikantis pagrindinių teisių standartų ir ES teisės. 2018 m. gruodžio mėn. Komisija pareiškė [8] , kad bus sukurtas stebėsenos mechanizmas siekiant užtikrinti, kad visos prie ES išorės sienų taikomos priemonės būtų proporcingos ir visapusiškai atitiktų pagrindines teises ir ES prieglobsčio teisę. Tačiau nebuvo jokių įrodymų, kad toks mechanizmas būtų sukurtas. Vietoj to pirmiausia buvo sumažintos šiam tikslui iš pradžių numatytos lėšos, o Kroatijos valdžios institucijos jas išleido kitai veiklai, įskaitant mokymo programas ir konferencijas.

7. **Skundo pateikėjo** teigimu, taip pat trūko skaidrumo, kaip Komisija pranešė šiuo klausimu.

8. Skundo pateikėjo nuomone, Komisija ne kartą viešai suderino JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro ir Kroatijos teisės centro [10] *vykdomą stebėsenos veiklą* [9] su ES dotacijomis numatytu *stebėsenos mechanizmu*. Skundo pateikėjas taip pat mano, kad Ombudsmeno tyrimo metu Komisija įtikinamai neįrodė, jog ėmėsi veiksmų siekdama užtikrinti, kad ES skubi parama Kroatijai nebūtų prisidedama prie žmogaus teisių pažeidimų.

9. Skundo pateikėjas pažymėjo, kad 2021 m. vasarą buvo įdiegtas stebėsenos mechanizmas, ir pripažino Komisijos veiksmus šiuo tikslu. Tačiau ji teigė, kad tai neatitinka pagal susitarimus dėl dotacijų reikalaujamo mechanizmo. Skundo pateikėjas taip pat teigė, kad stebėsenos mechanizmas nėra pakankamai nepriklausomas ir nėra pakankamai veiksmingas siekiant užtikrinti, kad Kroatijos sienų kontrolės priemonės būtų proporcingos ir visapusiškai atitiktų pagrindines teises ir ES teisę. Pasak skundo pateikėjo, žmogaus teisių pažeidimai prie Kroatijos sienų nesumažinami, o šalis ir toliau gauna didelį ES finansavimą sienų valdymo veiklai.

Dėl Komisijos argumentų

10. Komisija nurodė, kad sienų valdymo projektai, remiami pagal 2017 m. ir 2018 m. pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju dotacijas, apėmė *techninį stebėsenos* komponentą, kuriam dotacijų susitarimuose numatyti atitinkamai 300 000 EUR ir 94 751 EUR pradiniai asignavimai. Komisijos teigimu, tai, be kita ko, apėmė pasienio policijos veiklos stebėseną, standartinių šios veiklos vykdymo procedūrų rengimą, specializuotą pasienio policijos pareigūnų mokymą ir informuotumo didinimą. Šiame komponente minima UNHCR ir Kroatijos teisės centro vykdoma *nepriklausoma* kontrolė ir pasienio policijos direktorato/vidaus reikalų ministerijos vykdoma kontrolė. Dotacijose nebuvo numatyta sukurti nepriklausomo stebėsenos mechanizmo.

11. Projektas, kuriam skirta pirmoji skubiosios pagalbos ir pagalbos dotacija, baigėsi 2019 m. lapkričio 30 d. Panaudota tik dalis techninei stebėsenos veiklai skirtų lėšų. Galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje nepateikta informacijos apie tai, ar buvo sukurtas ar pradėtas veikti nepriklausomas stebėsenos mechanizmas, nes šis mechanizmas nebuvo įtrauktas į dotacijos susitarimą.

12. Komisijos nuomone, už nepriklausomo ir veiksmingo stebėsenos mechanizmo sukūrimą atsakingos Kroatijos valdžios institucijos. Šiuo tikslu Komisija siūlo paramą.

13. Komisija paaiškino, kad Kroatijoje yra du atskiri stebėsenos mechanizmai: I) trišalį protokolą (nurodytą pirmiau) ir ii) mechanizmą, numatytą susitarimuose dėl pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju, kuriuo buvo siekiama teikti techninę paramą Kroatijos valdžios institucijoms, kad jos galėtų stebėti sienų kontrolės veiklą. Pagal pirmąjį mechanizmą ES lėšų negauta. Pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju dotacija buvo panaudota įvairiems seminarams, procedūroms ir mokymams. Komisijos nuomone, dėl dotacijos padaryta tam tikra pažanga. Komisijos teigimu, abu mechanizmai veikė lygiagrečiai ir nebuvo tarpusavyje susiję.

14. Komisija neturi nei įgaliojimų, nei darbuotojų patirti žmogaus teisių pažeidimus valstybės narėse. Dėl didėjančios kritikos dėl trišalio protokolo veiksmingumo ir pranešimų apie pagrindinių teisių pažeidimus nuo 2020 m. Komisija sustiprino bendradarbiavimą su Kroatijos valdžios institucijomis, kad paskatintų jas įdiegti *nepriklausomą* stebėsenos mechanizmą. Ji

bendradarbiavo su Kroatijos valdžios institucijomis praktiniais mechanizmo sukūrimo aspektais ir nuolat prašė Kroatijos valdžios institucijų imtis tolesnių priemonių, kad būtų padidintas pagrindinių teisių stebėsenos veiksmingumas.

15. Kadangi pirminiuose dotacijų susitarimuose nebuvo konkrečių reikalavimų, kad lėšų naudojimas turėtų atitikti pagrindines teises (vadinamosios sąlygos), Komisija neturėjo teisinių priemonių lėšoms sustabdyti ir susigrąžinti, atsižvelgdama į tariamus pagrindinių teisių pažeidimus. Nors Komisija labai retai taiko sąlygas, susijusias su finansavimu ekstremaliosios situacijos atveju, atskleista informacija apie padėtį Kroatijoje paskatino Komisiją į naujausią 2021 m. su Kroatija sudarytą dotacijos susitarimą įtraukti sąlygų nuostatas. Visų pirma Kroatija turėjo sukurti nepriklausomą pagrindinių teisių laikymosi stebėsenos mechanizmą.

16. Tokį mechanizmą Kroatijos valdžios institucijos nustatė 2021 m. birželio mėn. Tikimasi, kad pilietinės visuomenės organizacijos, Kroatijos ombudsmenas, tarptautinės organizacijos, ES pagrindinių teisių agentūra ir Komisija teiks konsultacijas dėl mechanizmo veikimo. Mechanizmas vienerius metus (iki 2022 m. gegužės mėn.) bus remiamas iš pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju fondų. Ateityje jis bus plėtojamas, o Komisija nurodė, kad ji yra pasirengusi teikti paramą Kroatijos valdžios institucijoms, kad prireikus šis mechanizmas būtų patobulintas.

17. Komisija ketina įvertinti, kaip būsimas ES finansavimas galėtų apimti pagrindinių teisių laikymosi sąlygas. Komisija taip pat nurodė, kad Šengeno vertinimo ir stebėsenos mechanizmas [11] galėtų būti atnaujintas, kad į jį būtų įtrauktas valstybių narių gebėjimo užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą vertinimas.

Ombudsmeno vertinimas

18. Atitinkamuose ES teisės aktuose [12], kuriais grindžiamos Kroatijai teikiamos skubios pagalbos dotacijos, nustatyta, kad vykdant veiklą, finansuojamą pagal Išorės sienų finansinės paramos priemonę, turi būti gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Pagrindinių teisių chartijos nuostatų, be kitų įsipareigojimų [13]. Nors Komisija neturi įgaliojimų ar priemonių pačiai tirti ar tiesiogiai stebėti pasienio veiklą, ji turi įgaliojimus ir pareigą užtikrinti, kad valstybei narei skirtos ES lėšos būtų naudojamos laikantis pagrindinių teisių ir ES teisės, ir šiuo tikslu primygtinai reikalauti apsaugos priemonių.

19. Ombudsmenas anksčiau nustatė [14], kad Komisija privalo laikytis visos Chartijos, vykdydama visą savo veiklą, įskaitant ES lėšų paskirstymą ir stebėseną, ir kad Komisija turėtų užtikrinti, kad ES lėšomis nebūtų remiami veiksmai, neatitinkantys ES vertybių, visų pirma Chartijoje pripažintų teisių, laisvių ir principų.

20. Pirminės dotacijos sienų valdymo veiklai Kroatijoje buvo išmokėtos tuo pačiu metu, kai iš nacionalinių ir tarptautinių žmogaus teisių institucijų ir organizacijų gauta patikima informacija apie netinkamą elgesį su migrantais ir kitus susirūpinimą keliančius žmogaus teisių klausimus prie Kroatijos sienų. Šiomis aplinkybėmis teko apgailestauti, kad lėšos buvo išmokėtos

neužtikrinant pakankamų pagrindinių teisių apsaugos priemonių. Tai, kad ES finansavimas yra skubus, nereiškia, kad Komisija neturėjo užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos laikantis pagrindinių teisių.

21. Kadangi naujausiame dotacijos susitarime numatytos sąlygos ir aiškiai reikalaujama sukurti stebėsenos mechanizmą, Ombudsmenas nemano, kad šiuo tikslu būtina pateikti rekomendaciją. Tačiau ombudsmenė tikisi, kad Komisija imsis aktyvaus vaidmens ir prašys Kroatijos valdžios institucijų pateikti konkrečią ir patikrinamą informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant iširti pranešimus apie kolektyvinį migrantų ir prieglobsčio prašytojų išsiuntimą ir netinkamą elgesį su jais. Ji pateikia atitinkamą pasiūlymą žemiau.

22. 2017 m. ir 2018 m. susitarimuose dėl pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju dotacijų nenumatoma sukurti nepriklausomo mechanizmo, kuriuo būtų stebima, kaip laikomasi pagrindinių teisių pasienyje [15]. Tačiau į juos įtrauktas komponentas [16], apimantis pasienio policijos vykdomos veiklos techninę stebėseną, procedūrų, veiklos priemonių ir vadovų peržiūrą, atitinkamų nacionalinių institucijų darbuotojų mokymą ir paramą jiems nagrinėjant skundus ir incidentus, apie kuriuos pranešta.

23. Kita vertus, naujausioje 2021 m. pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju dotacijoje aiškiai numatytos lėšos nepriklausomam stebėsenos mechanizmui (kuris turi būti nustatytas vienu metų laikotarpiui su galimybe jį pratęsti). Mechanizmo sukūrimas taip pat buvo dotacijų lėšų išmokėjimo sąlyga. Tai yra reikšmingas pagerėjimas.

24. Iki 2021 m. pagal trišalį protokolą [17] vykdyta stebėseną buvo finansuojama UNHCR, o ne ES lėšomis. Dokumentuose dėl dotacijų įgyvendinimo, kuriuos patikrino Ombudsmeno tyrimo grupė, veikla pagal trišalį protokolą vadinama „stebėsenos mechanizmu“. Be to, savo atsakymuose į šį tyrimą Komisija paaiškino, kad nors pradinio dotacijos susitarimo dėl stebėsenos suma nebuvo suskirstyta pagal veiklą, ji numatė UNHCR ir Kroatijos teisės centro „*nepriklausomą kontrolę*“.

25. Todėl nuo 2018 m. įvairiuose viešuose pareiškimuose, susijusiuose su Kroatijai skirtomis skubios pagalbos dotacijomis, Komisija nurodė, kad bus įdiegtas stebėsenos mechanizmas. Tik 2021 m., naudojant ES lėšas, buvo sukurtas nepriklausomas mechanizmas. Dėl to kilo painiava dėl ES vaidmens stebint, kaip laikomasi pagrindinių teisių, susijusių su Kroatijos valdžios institucijų vykdomomis ES lėšomis remiamomis pasienio operacijomis.

26. Dabar Komisija paaiškino, kad 2021 m. vasarą nustatytam stebėsenos mechanizmui taikoma naujausia pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju dotacija. Todėl Ombudsmenas nemano, kad būtų naudinga pateikti rekomendaciją šiuo klausimu. Tačiau ji pateiks pasiūlymą, kaip pagerinti naujai sukurto mechanizmo skaidrumą.

27. Ombudsmenas taip pat tikisi, kad Komisija stebės, ar mechanizmas iš tiesų yra nepriklausomas ir veiksmingas užtikrinant pagrindinių teisių ir ES teisės laikymąsi [18]. Ombudsmenas pateiks atitinkamus pasiūlymus dėl patobulinimų.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

Ombudsmenė nustatė didelių trūkumų, susijusių su skubiu sienų valdymo veiklos Kroatijoje finansavimu, visų pirma su tuo, kaip buvo stebima, kaip laikomasi pagrindinių teisių, ir kaip Komisija pranešė apie stebėsenos veiklą. Kadangi Komisija ėmėsi veiksmų šiems trūkumams pašalinti, tolesni tyrimai nėra pagrįsti.

Skundo pateikėjui ir Komisijai bus pranešta apie šį sprendimą .

Pasiūlymai dėl patobulinimų

Ombudsmenas pateikia Komisijai šiuos tobulinimo pasiūlymus:

A. Komisija turėtų teikti aiškią ir naujausią viešą informaciją apie stebėsenos mechanizmo veikimą Kroatijoje.

B. Komisija turėtų imtis aktyvaus vaidmens prižiūrint stebėsenos mechanizmą ir reikalauti, kad Kroatijos valdžios institucijos pateiktų konkrečią ir patikrinamą informaciją apie veiksmus, kurių imtasi siekiant iširti pranešimus apie kolektyvinį migrantų ir prieglobsčio prašytojų išsiuntimą ir netinkamą elgesį su jais.

C. Komisija turėtų stebėti, ar mechanizmas iš tiesų yra nepriklausomas ir ar jis veiksmingas užtikrinant, kad būtų laikomasi pagrindinių teisių ir ES teisės.

D. Komisija per vienus metus turėtų informuoti Ombudsmeną apie veiksmus, kurių ji ėmėsi siekdama sustiprinti pagrindinių teisių laikymąsi Kroatijos pasienio operacijose, kurioms skiriamos ES lėšos.

Emily O'Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2022 02 22

[1] Susitarimai dėl dotacijų pagal nuorodą HOME/2017/ISFB/AG/EMAS/0076, HOME/2018/ISFB/AG/EMAS/0083 ir HOME/2020/ISFB/AG/EMAS/0136

[2] Pagal *Reglamento (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė*, 14 straipsnį finansavimas gali būti skiriamas valstybėms narėms, kurių padėtis susidarė dėl skubaus ir išimtinio spaudimo, kai išorės sieną kerta arba numatoma kirsti daug arba neproporcingai daug ne ES piliečių.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32014R0515> [Nuoroda]

Komisija aktyviai rėmė Kroatijos pastangas užtikrinti visapusišką pagarbą pagrindinėms teisėms pasienyje. Šiuo atžvilgiu dalis 2018 m. gruodžio mėn. Kroatijai suteikto 6,8 mln. EUR skubaus finansavimo sienų valdymui stiprinti buvo skirta naujam stebėsenos mechanizmui. Tai padėtų užtikrinti, kad Kroatijos sienos apsaugos pareigūnų vykdoma sienų kontrolė ir toliau visiškai atitiktų ES teisę, tarptautinius įsipareigojimus ir pagarbą pagrindinėms teisėms bei teisėms, kylančioms iš ES prieglobsčio *acquis*, įskaitant *negrąžinimo principą*...“ (Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai dėl tikrinimo, kaip Kroatija visapusiškai taiko Šengeno *acquis*, COM/2019/497 final p. 14).

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0497&qid=1642778172723> [Nuoroda]

Taip pat žr.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_6884 [Nuoroda] ir 2019 m. birželio 5 d., 2020 m. sausio 9 d. ir 2020 m. vasario 14 d. Komisijos laišakai dėl bylos Ombudsmenui.

[4] Be kita ko, žr.:

<https://www.ombudsman.hr/en/download/report-on-the-performance-of-the-activities-of-the-national-preventive-mec> [Nuoroda], p. 25–33.

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25976> [Nuoroda]

<https://rm.coe.int/third-party-intervention-before-the-european-court-of-human-rights-in-/1680a0ee5e> [Nuoroda], su papildomomis nuorodomis

<https://www.unhcr.org/desperatejournes/> [Nuoroda], su papildomomis nuorodomis

[5] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/141110> [Nuoroda]

[6] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/134843> [Nuoroda]

[7] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/148061> [Nuoroda]

[8] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_6884 [Nuoroda]

[9] Pagal JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro, Kroatijos teisės centro ir Kroatijos vidaus reikalų ministerijos trišalį protokolą.

[10] Kroatijos teisės centras yra nevyriausybinė organizacija, dirbanti žmogaus teisių srityje:
<http://www.hpc.hr> [Nuoroda].

[11]

<https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-area/schengen-evaluation-and-mo>
[Nuoroda]

[12] Reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32014R0515> [Nuoroda]

[13] Žr. Reglamento (ES) Nr. 515/2014 3 straipsnio 4 dalį.

[14] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/59836> [Nuoroda]

[15] Ombudsmenas patikrino dotacijų dokumentus, kuriuos Komisija priskyrė konfidencialiems.

[16] 2017 m. dotacijos susitarimo 5 poveiksnis – „Techninė sienų kontrolės veikla“.

Protokolą 2019 m. kovo 14 d. pasirašė Kroatijos vidaus reikalų ministerija, UNHCR ir Kroatijos teisės centras.

[18] Suinteresuotosios šalys, įskaitant skundo pateikėją, išreiškė susirūpinimą, kad siūlomi sprendimai neatitinka pagrindinių standartų, kad mechanizmas būtų laikomas nepriklausomu ir veiksmingu:

<https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2021/08/EUR6445462021ENGLISH.pdf>
[Nuoroda]